

POSTANOWIENIE

Dnia 27 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania A. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.
z udziałem S. M. , A. I., Z. O.
o ustalenie obowiązku ubezpieczenia społecznego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 27
maja 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 11 grudnia 2018 r., sygn. akt III AUa (...), III AUz (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od A. Spółka z o.o. w S. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. 720 zł (siedemset dwadzieścia) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzją z 6 lutego 2014 r. stwierdził, że Z. O. , A. I. i S. M. jako osoby wykonujące u płatnika składek A. Sp. z o.o. w S. pracę na podstawie umowy o świadczenie usług, do której mają zastosowanie odpowiednio przepisy o zleceniu, podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu w okresach wskazanych w decyzjach. Organ rentowy określił również podstawy wymiaru składek dla zainteresowanych.

Sąd Okręgowy w S. wyrokiem z dnia 20 kwietnia 2016 r. zmienił zaskarżone decyzje i ustalił, że zainteresowani nie podlegają obowiązkowo polskim ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania pracy na rzecz płatnika składek A. Sp. z o.o. w S..

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 11 grudnia 2018 r., na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., zmienił zaskarżony wyrok i oddalił odwołania, a także zasądził od A. Sp. z o.o. w S. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. kwotę 420 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

A. Sp. z o.o. w S. zaskarżyła wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) skargą kasacyjną w całości. Jako podstawę skargi wskazała zarzut naruszenia prawa materialnego przepisów art. 11 ust. 1 i ust. 3 lit. a) i art. 12 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady(WE) nr (...) z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U.UE L 04.166.1) poprzez niewłaściwą wykładnię i w konsekwencji zastosowanie jako podstawy rozstrzygnięcia przepisu art. 12 ww. aktu i to pomimo braku wykazanych przesłanek jego zastosowania.

Mając na uwadze powyższe skarżąca wniosła o:

1. przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania;
2. rozpoznanie skargi kasacyjnej na rozprawie;
3. uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 8 lutego 2017 r., wydanego w sprawie III AUa (...) w całości i oddalenie apelacji organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 21 stycznia 2016 r., wydanego w sprawie VI U (...), i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych z uwzględnieniem kosztów zastępstw procesowego w kwocie 4.800 zł lub o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w (...);
4. zasądzenie od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. na rzecz A. Sp. z o.o. kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych;
5. skierowanie do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej pytania prawnego dotyczącego charakteru prawnego normy wyrażonej w art. 12 ust. 1

rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr (...) z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U.UE L 04.166.1) w relacji do art. 11 ust. 1 tego aktu.

Nadto na podstawie przepisu art. 388 § 1 i 4 kodeksu postępowania cywilnego wniosła o wstrzymanie wykonalności zaskarżonego orzeczenia poprzez wstrzymanie jego wykonalności w zakresie punktu 2 oraz poprzez wstrzymanie skuteczności zaskarżonego orzeczenia w zakresie punktu 1.

A. Sp. z o.o. wskazała we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, iż w jej ocenie wydając zaskarżony wyrok Sąd Apelacyjny w (...) naruszył przepisy art. 11 ust. 1 i ust. 3 lit. a) i art. 12 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr (...) z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U.UE L 04.166.1) poprzez błędną wykładnię zwłaszcza przepisu art. 12 ust. 1, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego zastosowania normy wynikającej z tego przepisu, jako podstawy wyrokowania w niniejszej sprawie. Skarżąca wskazała, iż skarżone orzeczenie w rezultacie prowadzi do błędnego stosowania przez organy krajowe — Sąd Apelacyjny w (...) i Zakład Ubezpieczeń Społecznych — prawa wspólnotowego, co prowadzi do naruszenia zasady swobodnego przepływu osób i usług. Skarżąca podała także, iż szczegółowe uzasadnienie zarzutów kasacyjnych, uzasadniających przyjęcie niniejszej skargi do rozpoznania, zostało rozwinięte w dalszej części uzasadnienia.

Odpowiedzią na skargę kasacyjną Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na brak przesłanek z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., ewentualnie, w razie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, wniósł o oddalenie skargi kasacyjnej płatnika w całości. Nadto wniósł o zasądzenie od płatnika na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest, jak wynika z art. 398⁴ § 2 k.p.c., wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania i jego uzasadnienie. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący

powinien wskazać na przynajmniej jedną z przesłanek przedsądu z art. 398⁹ § 1 k.p.c. i wykazać, że występuje ona w danej sprawie. Przesłanki tymi są: występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, nieważność postępowania oraz oczywista zasadność skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2016 r., II CSK 10/16, Legalis nr 1430478). Tylko one podlegają badaniu w tej fazie postępowania, a przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje wtedy, gdy zachodzi choćby jedna z nich. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno zatem koncentrować się na wykazaniu istnienia takiej przesłanki, przy czym treść tego uzasadnienia musi być oparta na argumentacji ściśle jurydycznej. Wymaganie to pozostaje w merytorycznym i funkcjonalnym związku z konstrukcją skargi kasacyjnej, w której rozpoznanie skargi następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Konstrukcyjne wymaganie skargi kasacyjnej przedstawienia uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jest spełnione jedynie wtedy, gdy skarżący w wyodrębnionym - odrębnym od uzasadnienia podstaw kasacyjnych - wywodzie prawnym wykaże, że w sprawie występuje jedna z przesłanek przedsądu.

Skarżąca A. Sp. z o.o. w S. w ogóle nie sprecyzowała, która z przesłanek przedsądu jej zdaniem wystąpiła w niniejszej sprawie. Wskazała jedynie, iż w jej ocenie Sąd Apelacyjny w (...) wydając zaskarżony wyrok naruszył przepisy art. 11 ust. 1 i ust. 3 lit. a) i art. 12 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr (...) z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U.UE L 04.166.1) poprzez błędną wykładnię zwłaszcza przepisu art. 12 ust. 1, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego zastosowania normy wynikającej z tego przepisu, jako podstawy wyrokowania w niniejszej sprawie. Skarżąca wskazała, iż skarżone orzeczenie w rezultacie prowadzi do błędnego stosowania przez organy krajowe — Sąd Apelacyjny w (...) i Zakład Ubezpieczeń Społecznych — prawa wspólnotowego, co prowadzi do naruszenia zasady swobodnego przepływu osób i usług. Skarżąca podała także, iż szczegółowe uzasadnienie zarzutów kasacyjnych, uzasadniających przyjęcie niniejszej skargi do rozpoznania, zostało rozwinięte w dalszej części uzasadnienia.

Można więc jedynie domyślać się, na której z przesłanek z art. 398⁹ § 1 k.p.c. skarżąca oparła wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Tymczasem to właśnie na stronie skarżącej spoczywa obowiązek powołania konkretnych przesłanek, które mają stanowić podstawę przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania. Nie jest rzeczą Sądu analizować, jaki był jej zamysł.

Nawet jednakże pomijając fakt niesprostania przez skarżącą ciężącemu na niej obowiązкови powołania przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i tak należałoby wskazać, że skarżąca nie przedstawiła wymaganego wyводу prawnego, mającego uzasadnić złożony przez nią wniosek. Skarżąca zaprezentowała jedynie lakoniczne stwierdzenie stanowiące, iż „skarżone orzeczenie w rezultacie prowadzi do błędnego stosowania przez organy krajowe — Sąd Apelacyjny w (...) i Zakład Ubezpieczeń Społecznych — prawa wspólnotowego, co prowadzi do naruszenia zasady swobodnego przepływu osób i usług”. Zasygnalizowała również, że szczegółowe uzasadnienie zarzutów kasacyjnych, uzasadniających przyjęcie niniejszej skargi do rozpoznania, zostało rozwinięte w dalszej części uzasadnienia. Podkreślenia natomiast wymaga, że nie jest obowiązkiem Sądu Najwyższego doszukiwanie się wymaganej argumentacji w pozostałej części uzasadnienia skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2007 r., III CSK 319/07).

Niezależnie od tego należy wskazać, że skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania, ponieważ dla Sądu Najwyższego oczywistym jest, że powołane w jej treści przepisy prawa unijnego zostały prawidłowo zinterpretowane i zastosowane przez Sąd drugiej instancji. W stanie faktycznym sprawy nie zachodzi nie tylko potrzeba weryfikacji poprawności rozumowania Sądu drugiej instancji, ale także zbędne jest wystąpienie z pytaniem prejudycjalnym do TSUE.

Wbrew wywodom wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie ma żadnych wątpliwości w kwestii relacji między art. 12 ust. 1 i art. 11 ust. 1 rozporządzenia (...). Nieprawidłowo podnosi płatnik składek, że z art. 12 ust. 1 rozporządzenia (...) wynika przywilej umożliwiający pracodawcy delegującemu wybór czy pracownik oddelegowany będzie podlegał nadal ustawodawstwu właściwemu państwa członkowskiego, w którym pracodawca ten normalnie

proceedzi swojĄ działalność, czy też ustawodawstwu państwa wykonywania pracy. Art. 12 ust. 1 rozporządzenia (...) wprowadza wyjątek od ogólnej zasady z art. 11 tego rozporządzenia, przewidującej podleganie pracownika ubezpieczeniom w państwie, w którym praca jest faktycznie świadczona, i kategorycznie stwierdza, że osoba objęta jego zakresem zastosowania „nadal podlega” ustawodawstwu państwa członkowskiego, w którym delegujący go pracodawca prowadzi normalnie swojĄ działalność pod warunkiem, że czas oddelegowania nie przekracza 24 miesięcy, a osoba oddelegowana nie została wysłana celem zastąpienia innej osoby. O zastosowaniu art. 12 ust. 1 rozporządzenia (...) decyduje zatem samo podleganie ustawodawstwu państwa, przy czym wystarczy podleganie temu ustawodawstwu z jakiegokolwiek tytułu ubezpieczeniowego na miesiąc przed oddelegowaniem. Natomiast w piśmiennictwie przywołanym w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje się, że rzeczywistą wątpliwością na tle wykładni przepisów powołanych w skardze jest kwestia, czy warunek podlegania ustawodawstwu państwa członkowskiego spełniony jest jedynie w przypadku podlegania systemowi ubezpieczeń społecznych tego państwa (co ustalono w niniejszej sprawie), czy też także ustawodawstwu składającemu się na system zabezpieczenia społecznego, w szczególności zaś w odniesieniu do ubezpieczenia zdrowotnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2018 r., II UK 650/16).

Biorąc powyższe pod rozwagę, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.